

365 dní

S MÁRIOU

365 dní

S MÁRIOU

365 dní
S MÁRIOU

Luca Crippa (ed.)

© 2017 Edizioni San Paolo s.r.l.

Piazza Soncino 5 – 20092 Cinisello Balsamo (Milano) – ITALIA

www.edizionisanpaolo.it

z talianskeho originálu: *365 giorni con Maria*

Vydal: © Zachej.sk, 2022

Preklad: © Martin Csontos

Grafika: © Bookwork.sk

Jazyková korektúra: PhDr. Adriana Matoláková, PhD.

Citácie sú uvedené podľa:

Biblia – Starý a Nový zákon, Katolícky preklad, SSV, 2016.

Katechizmus Katolíckej cirkvi, SSV, 2017.

ISBN: 978-80-8211-586-7

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v žiadnej podobe ani žiadnym spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami ani iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

Úvod

Bez Márie by nebolo možné nič z toho, čo sa naplnilo v dejinách spásy; bez nej nie je možné nič v Cirkvi ani v duchovnom živote kresťana. Kto ignoruje Máriu, ignoruje svoje vlastné povolanie: byť prostredníctvom svojho prozaického každodenného života nositeľom Božej prítomnosti vo svete. Človek teda nemôže byť kresťanom, ak nenasleduje Máriine kroky a neosvojuje si jej vieru a city.

Z uvažovania o týchto pravdách sa zrodila myšlienka ponúknuť širokému publiku akéhosi „cestovného sprievodcu“ pozostávajúceho z mariánskych úvah, meditácií a modlitieb, ktoré by dennodenne sprevádzali čitateľa počas celého roka.

Keď sa človek začíta do úryvkov Nového zákona, ktoré hovoria o Márii, a textov Starého zákona, ktoré ohlasujú jej tajomstvo, zmysluplnosť takéhoto podujatia sa mu stane celkom zrejmou. V priebehu stáročí sa o Máriu zaujíмали pastieri Cirkvi, teológovia, básnici a celý zástup svätých. Nečudo, veď Mária je nevysychajúcim prameňom múdrosti, viery, nádeje a lásky. Je zdrojom tvorivosti, z ktorého čerpali a naďalej čerpajú všetci kresťania – od najväčších vzdelancov až po celkom jednoduchých ľudí.

Mariánska úcta je pre všetkých ľudí dobrej vôle taká nevyhnutná, že ju možno prirovnať k potrebe zhlboka dýchať.

Vedec to robí s vedomím chemických a fyzikálnych procesov, ktoré sa pritom odohrávajú v ľudskom tele, zatiaľ čo obyčajný smrteľník to robí bez toho, aby si nad tým lámal hlavu. Oboch však spája jedno – ak niekto začne spochybňovať dôležitosť dýchania, budú nad tým len začudovane krútiť hlavou. Odjakživa platí, že obe tieto skupiny ľudí sa v Cirkvi navzájom potrebujú: stačí si pripomenúť dejiny mariánskych dogiem, ktoré sa vždy rodili z hlbokej a dôkladnej reflexie pastierov a teológov, ktorí pri svojom skúmaní vždy brali do úvahy intenzitu a ovocie ľudovej zbožnosti.

Preto nepochybujeme, že čitateľ ochotný kráčať s Máriou na jednotlivých zastávkach tejto cesty opätovne objaví svoje najhlbšie presvedčenia a dôvody nádeje späť s jeho vzťahom, ktorého korene v nejednom prípade siahajú do najranejšieho detstva – s panenskou Matkou. Nepochybujeme však ani o tom, že sa obohatí o nové uhly pohľadu, nové postrehy, nové zážitky krásy, a to bez ohľadu na intenzitu svojej viery a stupeň svojej kultúry.

Naša duša je stvorená pre Boha, preto žízni po Kristovi a s dôverou pristupuje k podivuhodnej studni, skrze ktorú k nám prišla a ustavične prichádza živá božská voda. Keď sa vydáte na cestu pozostávajúcu z každodenných maličkých krôčikov krátkeho čítania a modlitby, začne rásť váš smäd po Bohu. Veď Boh stvoril Máriu, aby nám pomáhala na ceste k nemu.

Šťastnú cestu!

Luca Crippa

❖ JANUÁR ❖

❧❧❧❧ 1. január ❧❧❧❧

Zdravas', Mária, milosti plná, Pán s tebou,
požehnaná si medzi ženami
a požehnaný je plod života tvojho Ježiš.
Svätá Mária, Matka Božia,
pros za nás hriešnych
teraz i v hodinu smrti našej. Amen.

(Modlitba pochádzajúca zo starobylej kresťanskej tradície)

❧❧❧❧ 2. január ❧❧❧❧

Skrze vôňu bielych ľalií a pučiach jarných ruží pozývaš zástupy panien piť z prameňov večného života, aby neuviazli v zradných pasciach zvodov tela. Sídliš v požehnanom paláci blahoslavených, medzi ktorými sa tešíš najvyššej dôstojnosti, prechádzaš sa po orosenej zeleni, nežným krokom si razíš cestu medzi pôvabom a lúbeznou vôňou rajských kvetov a svojou svätou rukou trháš neporušiteľné fialky. Pripočítaná k najvyšším anjelským chórom s nimi neprestajne jedným hlasom neúnavne prespevuješ: „Svätý!“ Sedíš v Kráľovej komnate, ozdobená drahými kameňmi a perlami blaženosti.

Anjeli vztýčili tvoj kráľovský trón priamo v komnate večného Kráľa a on, Kráľ kráľov, ktorý ťa miluje väčmi než

ktorúkoľvek inú ženu, lebo si jeho pravá matka a dôstojná nevesta Ducha Svätého, sa s tebou zjednocuje v láskyplnom objatí. Niet sa čo čudovať, že spolu s tebou plesá radosťou sám Boh, ktorý teraz vládne na nebesiach, veď sa z teba zrodil ako človek, ktorého si tu na zemi mnohokrát pobozkala, kým bol ešte dieťaťom.

(Ambróz Autpert, prvý stredoveký mariológ, 8. storočie)

❖❖❖ 3. január ❖❖❖

Cirkev nazýva Máriu rozličnými menami: jej vlastným menom Miriam – Mária, biblicko-cirkevným menom Panna či menom Milostiplná, ktorým ju na Boží príkaz oslovil anjel Gabriel. Samotná Panna Mária si ako definíciu seba samej a svojej bezvýhradnej ochoty plniť Božiu vôľu zvolila meno služobnica Pána: „Hľa, služobnica Pána“ (*Lk* 1, 38); „zhliadol na poníženosť svojej služobnice“ (*Lk* 1, 48). Z ľudského hľadiska možno povedať, že niet nič väčšie než toto meno; niet pod slnkom nič väčšie, než nazvať seba samého „služobníkom Pána“, najvyššieho, najmocnejšieho, najsvätejšieho, a podľa toho aj konať. Slúžiť Pánovi pre ňu znamenalo dokonale dodržiavať jeho zákon a vzdávať mu posvätnú úctu, aká mu prináleží. Jej plnenie zákona nebolo motivované len láskou k Pánovi, ktorého milovala z celého srdca, ale aj milosrdnou a starostlivou láskou ku všetkým blížnym,

najmä k chudobným, sirotám, vdovám a cudzincom, ktorú nariadil Boh v posvätných knihách a ktorá v Máriinom prípade nadobúdala podobu činorodej služby, veľkodušného sebadarovania a dávania svojich vecí k dispozícii tým, ktorí to najviac potrebovali. Jedným slovom, Máriino plnenie zákona sa prejavovalo láskyplnou pomocou tým najmenším bratom a sestrám.

Takto konala Mária. V evanjeliách síce nachádzame len dve stručné zmienky – rozprávanie o návšteve u Alžbety a svadbe v Káne –, ktoré ukazujú, ako sa Mária ponáhľa pomáhať núdznym, no keď pri svojej odpovedi anjelovi nazvala seba samu Pánovou služobnicou, vyjadrila tým skalopevné rozhodnutie bezvýhradne sa angažovať vo veci Boha – Spasiteľa a jeho diela spásy, ktoré privedie k uskutočneniu v prospech Izraela a celého sveta skrze svojho Syna, ktorý sa počal v jej lone.

(Ermanno Toniolo: Život prežívaný v Cirkvi spolu s Máriou)

4. január

Buď pozdravená, morská hviezda.

Uzrel som ťa vysoko tróniacu nad morom.

Vznešenú. Krásnu.

Nekonečne krajšiu než všetky ostatné hviezdy.

Tvoja žiarivá belosť

mi prebodla oči i myseľ sťa hrot ihly.
Nepoznal som tvoje meno.
More mi zašepkalo: „Mária.“
Odvtedy si mojou hviezdou.
Stratený uprostred temnoty noci som sa –
na svoje veľké prekvapenie – začal modliť.
Si mojou morskou hviezdou...

(Giorgio Caproni, básnik)

❖❖❖ 5. január ❖❖❖

Tebe, Bohorodička, mocná vládkyňa, spievame víťaznú pieseň. Vyslobodila si nás od zlého, preto ti vrúcne ďakujeme, hoci sme len nehodní služobníci. Ty si nepremožiteľná, zbav nás všetkých bied, aby sme ti mohli spievať: „Raduj sa, panen-ská nevesta!“ Z neba bol poslaný archanjel, aby Matke Boha povedal: Raduj sa! A keď videl, že ty, Pane, po jeho slovách berieš na seba ľudské telo, v údive stál a takto ju pozdravil:

Raduj sa, lebo skrze teba k nám radosť prichádza!
Raduj sa, lebo skrze teba pomínie prekliatie!
Raduj sa, lebo si pozdvihla padnutého Adama!
Raduj sa, lebo si zotrela slzy Evine!
Raduj sa, ľudskému rozumu nepochopiteľná výšina!
Raduj sa, hlbina, ktorú nepreniknú ani oči anjelské!
Raduj sa, nádherný trón kráľovský!

Raduj sa, lebo si v živote nosila Stvoriteľa vesmíru!
Raduj sa, zornica, ktorá nám východ Slnka zvestuje!
Raduj sa, lono, v ktorom sám Boh prebýval!
Raduj sa, lebo skrze teba sa obnovuje všetko stvorenie!
Raduj sa, lebo skrze teba sa Stvoriteľovi klanáme.
Raduj sa, panenská nevesta!

(Hymnus Akatist, 1. časť)

❖❖❖ 6. január ❖❖❖

Keď sa za čias kráľa Herodesa v judejskom Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruzalema mudrci od východu a pýtali sa: „Kde je ten novonarodený židovský kráľ? Videli sme jeho hviezdu na východe a prišli sme sa mu pokloniť.“ Keď to počul kráľ Herodes, rozrušil sa a celý Jeruzalem s ním. Zvolal všetkých veľkňazov a zákonníkov ľudu a vyzvedal sa od nich, kde sa má narodiť Mesiáš. Oni mu povedali: „V judejskom Betleheme, lebo tak píše prorok:

„A ty, Betlehem, v judejskej krajine,
nijako nie si najmenší medzi poprednými mestami Judey,
lebo z teba vyjde vojvoda,
ktorý bude spravovať môj ľud, Izrael.”

Tu si dal Herodes potajomky zavolať mudrcov a podrobne sa ich povypytoval, kedy sa im zjavila hviezda. Potom ich

poslal do Betlehema a povedal: „Choďte a dôkladne sa vy-
pytujte na dieťa. Keď ho nájdete, oznámte mi, aby som sa
mu aj ja šiel pokloniť.“

Oni kráľa vypočuli a odišli. A hľa, hviezda, ktorú videli
na východe, išla pred nimi, až sa zastavila nad miestom, kde
bolo dieťa. Ako zbadali hviezdu, nesmierne sa zaradovali.

Vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou,
padli na zem a klaňali sa mu. Potom otvorili svoje poklad-
nice a dali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A keď vo sne
dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi, inou cestou sa
vrátili do svojej krajiny.

(Mt 2, 1 – 12)

7. január

Po ich odchode sa Jozefovi vo sne zjavil Pánov anjel a po-
vedal: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do
Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes
bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.“

On vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel do Egly-
pta. Tam zostal až do Herodesovej smrti, aby sa splnilo, čo
povedal Pán ústami proroka:

„Z Egypta som povolal svojho syna.“

(Mt 2, 13 – 15)

❧❧❧❧ 8. január ❧❧❧❧

Bože, ty si nás v Panne Márii, vrcholnom diele svojho Ducha, obdaril prvotinami nového stvorenia, daj, aby sme, oslobodení od otroctva hriechu, celým srdcom prijímali novosť evanjelia a slovami i skutkami svedčili o prikázaní lásky. Amen.

(Mariánska liturgická modlitba)

❧❧❧❧ 9. január ❧❧❧❧

A potom ste mi darovali túto fotografiu vašej Madony, na ktorej je zachytené, ako vyzerala predtým a ako vyzerá teraz, po zreštaurovaní [ukazuje fotografiu ľuďom]. Ďakujem. Vedel som, že v Miláne ma na veži dómu čaká Mária, no vďaka vášmu daru ma víta už tu, pri vstupe do vášho mesta. A to je dôležité, pretože mi to pripomína jej starostlivosť, ochotu, s akou beží v ústrety Alžbete.

Takáto starostlivosť by mala charakterizovať aj Cirkev, aby nevyčkávala v centre, ale vychádzala v ústrety všetkým, na periférie, aby vykročila v ústrety nekresťanom či dokonca neveriacim...; aby všetkým ľuďom prinášala Ježiša, ktorý

je vtelenou Božou láskou, dávajúcou zmysel nášmu životu a zachraňujúcou ho od zlého. Panna Mária nevychádza v ústrety, aby praktizovala prozelytizmus. Nie! Mária nás túži sprevádzať na ceste životom.

Skutočnosť, že vaša Madona ma víta hneď pri vstupe do Milána, vo mne oživila spomienky na to, keď sme sa ako deti vracali zo školy a pri dverách na nás čakala mama. Panna Mária je našou Matkou. Je tu vždy ako prvá, predchádza nás, aby nás privítala, ona na nás už čaká. Ďakujem vám za to.

(Pápež František pri návšteve Milána, 25. marec 2017)

10. január

Tu povedal Pán, Boh, hadovi:

„Preto, že si to urobil, prekliaty budeš medzi všetkým dobytkom

a medzi všetkou poľnou zverou!

Na bruchu sa budeš plaziť a prach zeme hltáť po celý svoj život!

Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš pätu.“

(Gn 3, 14 – 15)

❖❖❖ 11. január ❖❖❖

Radujte sa z viery spravodlivých a usilujte sa pochopiť tajomstvo pravého, jednorodného Božieho Syna, nielen vzhľadom na jeho božskú prirodzenosť, ktorá sa od večnosti rodí z Otca, ale aj vzhľadom na jeho ľudskú prirodzenosť, ktorá sa zrodila z Panny. On prebýva v pokornom príbytku našej ľudskej prirodzenosti a zároveň s tým aj vo svojom božskom majestáte, lebo je pravý Boh i pravý človek: je večný vo svojej podstate, no zrodený v čase, v našich ľudských okolnostiach; on má jednu podstatu s Otcom, ktorá nikdy nebola nižšia ako Otcova, i jednu prirodzenosť so svojou Matkou vzhľadom na jej telo, stvorené pre neho.

„Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom.“ (Gal 4, 4) Čo teda znamená táto skutočnosť, ak nie to, že Slovo sa stalo telom, že Stvoriteľ sveta sa narodil z lona Panny, že Pán na výsostiach sa spojil s prvkami, z ktorých bol utvorený prvý človek, hoci sa jeho duchovné počatie uskutočnilo bez akéhokoľvek prispenia zo strany mužského semena, čo to znamená, ak nie to, že na to, aby prijal skutočné ľudské telo, si musel vziať celú svoju ľudskú prirodzenosť výlučne od svojej matky?

(Lev Veľký)

❧ 12. január ❧

Mária,
v mojej duši ako v otvorenej knihe čítaš túžbu byť úprimný,
rozvážny, spravodlivý, silný a trpezlivý
voči všetkým mojim blížnym.
Ustavične ma utvrdzuj v mojom predsavzatí žiť
ako verný Ježišov učeník.

(Ján XXIII.)

❧ 13. január ❧

Otec milosrdenstva chcel, aby vteleniu predchádzal súhlas
predurčenej matky, aby tak, ako žena prispela k smrti, žena
prispela aj k životu. To sa jedinečným spôsobom vzťahuje
na Ježišovu Matku, ktorá priniesla na svet sám všetko ob-
novujúci život a bola od Boha obdarovaná darmi hodnými
takej veľkej úlohy.

Preto sa netreba čudovať, že sa u svätých otcov ujal zvyk
nazývať Bohorodičku celou svätou a bez akejkoľvek škvrny
hriechu, akoby Duchom Svätým stvárnenú a utvorenú ako
nové stvorenie. Keďže bola od prvej chvíle svojho počatia
obdarovaná krásou celkom výnimočnej svätosti, zvestujú-
ci anjel podľa Božieho príkazu pozdravil nazaretskú Pannu

ako „milosti plnú“ (porov. *Lk* 1, 28); na čo ona odpovedala nebeskému poslovi: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ (*Lk* 1, 38)

A tak Mária, dcéra Adamova, súhlasiac so slovom Božím, stala sa Ježišovou matkou. Celým srdcom a nehatená žiadnym hriechom prijala spasiteľnú Božiu vôľu a ako Pánova služobnica celkom sa zasvätila osobe a dielu svojho Syna. Pod jeho vedením a spolu s ním sa z milosti všemohúceho Boha dala do služieb tajomstva vykúpenia.

(*Lumen gentium*, 56)

❖❖❖ 14. január ❖❖❖

Pozrite sa na Máriu, krásnu ako mesiac: *pulchra ut luna*. Je to jeden zo spôsobov, ako vyjadriť jej vznešenú krásu. Aká krásna musí byť Panna Mária! Koľkokrát nás oslovila anjelsky krásna tvár, čaro detského úsmevu, pôvab čistého pohľadu! Niet pochyb o tom, že v tvári svojej vlastnej Matky Boh sústredil všetku krásu svojho stvoriteľského umenia.

Len sa pozrite na Máriin pohľad, na Máriin úsmev, na jej lúbeznosť, na majestát Márie, Kráľovnej neba i zeme. Ako mesiac žiari na temnej oblohe, tak Máriina krása vyniká medzi všetkou krásou sveta, ktorá sa popri nej javí ako tieň. Mária je najkrajšie zo všetkých stvorení. [...] Na tej

tvári sa však nezračí len prirodzená krása. Prostredníctvom zázračnej sily svojej všemohúcnosti Boh vliadol do jej duše plnosť svojich darov, a tak vložil do Máriinho pohľadu niečo zo svojej nadľudskej, božskej dôstojnosti. V očiach jeho Matky žiari lúč Božej krásy.

(Pápež Pius XII., rozhlasové posolstvo z 8. decembra 1953)

❧❧❧ 15. január ❧❧❧

Svätá Panna chudobných,
prived' nás k Ježišovi, zdroju všetkej milosti.
Svätá Panna chudobných,
zachráň národy sveta.
Svätá Panna chudobných, potešuj chorých.
Svätá Panna chudobných, zmierňuj naše bolesti.
Svätá Panna chudobných, pros za nás všetkých.
Svätá Panna chudobných, veríme v teba.
Svätá Panna chudobných, obdaruj nás svojou dôverou.
Svätá Panna chudobných,
zahŕňaj nás svojím požehnaním.
[urobíme znak kríža]
Svätá Panna chudobných,
Matka Spasiteľa, Matka Božia, ďakujeme ti.

(Modlitba pochádzajúca zo starobylej kresťanskej tradície)